Р е п у б л и к а С р б и ј а
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ
Савска улица 25/IV, Београд
Број: 9/0-02-368/2021-2
Датум: 16.04.2021. године

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Немањина 22-26
Б е о г р а д

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде доставило је Комисији за заштиту конкуренције Нацрт закона о уређењу тржишта пољопривредних производа (у даљем тексту: Нацрт закона), са пропратним материјалом, ради давања мишљења.

Савет Комисије за заштиту конкуренције, након разматрања достављеног Нацрта закона, на основу члана 22. а у вези са чланом 21. став 1. тачка 7) Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, бр. 51/2009 и 95/2013) и члана 19. става 1. тачке 1) Статута Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/2010), на 47. седници од 16.04.2021. године, даје следеће

М И Ш Љ Е Њ Е

1. Чланом 17. Нацрта закона, предвиђени су услови за признавање произвођачке организације. Одредбом овог члана, у ставу 1. тачка 6) прописано је да се произвођачка организација оснива ради остваривања најмање једног од наведених циљева, а као један од циљева у подтачки (2) предметне одредбе наведено је „концентрисање понуде и стављање на тржиште производа чланова организације, **искључиво путем директне продаје**“.

Наведена формулација одредбе, у делу који се односи на синтагму „искључиво путем директне продаје“, према оцени Комисије за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), уводи непотребна ограничења у погледу начина и канала продаје, те се као једно од могућих решења предлаже брисање означеног дела реченице.

Као друга могућност за измену предметне одредбе предлаже се измена наведене одредбе тако да гласи: „...концентрисање понуде и стављање на тржиште производа чланова организације, **које укључује и директну продају**“.

Друга предложена могућност уклања описано ограничење, али би, у том случају требало дефинисати појам „директна продаја“, у оквиру одредбе члана 2. Нацрта закона.

2. Одредбом члана 17. става 3. овог члана, прописано је да члан произвођачке организације у сектору воћа и поврћа може највише 25% од своје целокупне производње воћа и поврћа ставити на тржиште директно, а не преко произвођачке организације.

Садржина наведене одредбе, са аспекта примене прописа о заштити конкуренције, није прихватљива, те предлажемо њено брисање.

Наиме, на основу образложења предметног прописа, закључено је да је у циљу усклађивања са законодавством ЕУ, разлог доношења Закона успостављање адекватног законског оквира који ће, поред осталог, пружити основ за успостављање и организовање произвођачких организација, и уредити пружање подршке, давањем финансијских средстава за оснивање и почетак рада произвођачке организације, као и унапређење њиховог рада кроз финансирање реализације њихових оперативних програма.

Међутим, у образложењу Нацрта закона нису наведени разлози који би евентуално указали на сврху увођења предметног ограничења, који би узели у обзир специфичности сектора воћа и поврћа (на пример, да ли се тиме доприноси унапређењу производње, подстицању техничког или економског напретка, обезбеђењу користи за потрошаче, или томе слично).

Стога ограничавање чланова произвођачких организација у сектору воћа и поврћа да самостално и мимо произвођачке организације врше продају својих производа, представља непотребно ограничење, које би могло довести и до нарушавања слободе тржишта, предузетништва и самосталности привредних субјеката.

Поред наведеног, ограничење предвиђено одредбом члана 17. став 3. Нацрта закона, односи се једино на произвођаче у сектору воћа и поврћа, те их ставља у неповољнији положај у односу на пољопривредне произвођаче у секторима хмеља, дувана, вина и млека и млечних производа у којима је такође предвиђено оснивање произвођачких организација из члана 16. Нацрта закона.

3. Одредбом члана 33. став 3. Нацрта закона, прописано је да мере подршке информисања и промоције пољопривредних производа не могу да буду усмерене на наглашавање робне марке, при чему се не забрањује видљивост робне марке приликом представљања или дегустације производа, као и у информативном и промотивном материјалу у складу са одредбама закона којим се уређује заштита конкуренције.

Комисија позитивно оцењује позивање на одредбе Закона о заштити конкуренције, у наведеној одредби, али се предлаже додавања одредбе која би имала шире дејство у предметном законском пропису, и то након члана 23. Нацрта закона, која може да гласи:

„Сви учесници на тржишту на које се овај Закон односи, дужни су да у свом пословању поступају у складу са прописима којима се уређује заштита конкуренције.“

Иако постоји обавеза поштовања Закона и других прописа којима се уређује заштита конкуренције, пожељно је нагласити ову обавезу и указати на дужност прилагођавања пословања овим правилима, која можда и даље нису у значајној мери позната учесницима на тржишту, нарочито не предузетницима и малим и средњим предузећима у области пољопривредне производње. Овакву одредбу садржи и Закон о заједничкој организацији тржишта пољопривредних производа и посебним мјерама и правилима везаним за тржиште пољопривредних производа Републике Хрватске, који је узет као пример праксе држава у окружењу, и, како је још наведено у Образложењу Нацрта закона, „по чијем моделу је урађен и овај закон“.

Осим наведеног Комисија за заштиту конкуренције, нема других примедби на достављени Нацрт закона.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић с. р.